

Renovering och omvandling kan visa vägen till lägre klimatavtryck i byggnader

En betydande andel av världens CO₂-utsläpp kommer från tillverkning av byggmaterial. Därför finns det stor potential att förlänga byggnadens livslängd istället för att bygga nytt. I ett nytt onlinetema fokuserar Trolldtekt A/S på framgångsrika omvandlingar och renoveringar av befintliga byggnader.

Varje gång vi på jorden släpper ut tio ton CO₂ i atmosfären kommer mer än ett ton från produktion och hantering av byggmaterial. En av nycklarna till att bygga med omtanke för miljön ligger därför i att förlänga livslängden på material – till exempel genom att renovera gamla byggnader eller omvandla dem till helt nya ändamål.

Institut for Byggeri, By og Miljø (BUILD) vid Ålborgs universitet analyserade under 2020 [klimatpåverkan från material till 60 nybyggda byggnader](#). Byggnadernas medianvärde var 7,1 kg CO₂e/kvadratmeter/år. Som jämförelse gick Rådet for Grøn Omstilling igenom [åtta omvandlingar](#) under 2022. Här var medianvärdet för klimatpåverkan från material knappt 3 kg CO₂e/kvadratmeter/år.

Klimatvinsten genom att renovera och behålla material är alltså potentiellt stor. Samtidigt kan det finnas en hög designfaktor i att omvandla gamla industribyggnader till nya ändamål.

Bevarar värden och kulturarv

I ett nytt onlinetema fokuserar Trolldtekt A/S, dansk tillverkare av Trolldtekt akustikplattor, på just renovering och omvandling av byggnader. Temats intervjuartiklar lyfter fram ett antal framgångsrika renoverings- och omvandlingsprojekt. I en artikel finns en [intervju med Olav de Linde](#), grundare och styrelseordförande i Ejendomsselskabet Olav de Linde. Både företaget och grundaren har fått flera priser för sitt systematiska fokus på återvinning av byggmaterial och arbetet med byggnadsomvandlingar.

– Jag brukar säga att jag pratar med byggnaden: *Vilka värden finns det? Vilket kulturarv ska bevaras? Och vad kommer vi att kunna använda byggnaden till efteråt?* Oftast har byggnader uppförts för ett ändamål och omvandlas till ett annat – och det kräver nya tankesätt, berättar Olav de Linde i artikeln och tillägger:

– För oss är det viktigt att bevara byggnadens ursprungliga uttryck, form och historia. Efter omvandlingen framgår det fortfarande tydligt att byggnaden har ett annat ursprung.

Återanvändning i aktuella projekt

Temaartiklarna handlar om andra aktuella projekt, bland annat:

- > [Rivningsföretaget Tschernings renoverade huvudkontor](#). Kontorsbyggnaden är uppförd med återvunnet material – bland annat ett Trolldtekt-tak som har bevarats från den tidigare industribyggnaden. Dessutom har stora konferenslokaler i byggnaden uppförts i material från Tschernings egna rivningsarbeten – som virke, plankor och tegelsten, men även kasserade akustikplattor från Trolldtekts produktion.
- > [Bo- och byggemenskapen Sjællandsk Muld](#), där det kan ingå återvunna material som ett särskilt koncept. De 35 hushållen kan vara med och välja vilka material de vill ha i sitt blivande hem. Det kan till exempel vara golvplankor av spillmaterial, återanvända kökelement eller spill från samt återanvända Trolldtekt akustikplattor.

- > [Gården Stenberg vid Hudiksvall](#) i östra Sverige. Gården från 1700-talet har omvandlats till åtta lägenheter som är uppförda enligt passivhusstandarden, där man i imponerande grad har tänkt på energioptimerade lösningar. Invändigt har man valt Trolldtekt akustikplattor i sex av de åtta lägenheterna. Det är viktigt med bra ljudabsorption eftersom takhöjden är upp till 6,5 meter och golven är i betong och ek.

Trolldtekt-taken håller länge

Med en livslängd på minst 50–80 år och hög tolerans mot slitage och fukt kan Trolldtekt akustikplattor leva vidare när gamla byggnader omvandlas till nya ändamål. Plattorna består av danskt trä och cement – och den kombinationen gör dem robusta och långlivade. Samtidigt kan en byggherre måla Trolldtekt-plattorna om och om igen utan att det försämrar de akustiska egenskaperna.

Detta gjordes till exempel under en [renovering av Århus flygplats](#) och i [restaurangen Lula i Århus hamn](#). Här har Trolldtekt-taken i den ursprungliga segelsportsklubben bevarats genom tre "generationer" av restauranger och har senast fått nytt liv med svart färg.

Trolldtekt har höga ambitioner inom cirkulär ekonomi och arbetar med returmodeller som kan ge akustikplattorna en eller flera extra livscyklar. I det nya onlinetemat [beskriver en av artiklarna de första återvinningssystemen](#) för rester av cementbunden träull från både Trolldtekts egen produktion och från byggarbetsplatser – samt ambitionerna för uppärbetning av nedtagna plattor från gamla byggnader.

FAKTA OM TROLDTEKT

- Trolldtekt A/S utvecklar och tillverkar akustiklösningar för tak och väggar.
- Sedan 1935 är trä och cement råvarorna i produktionen som sker i Danmark under högteknologiska förhållanden. Trolldtekt använder enbart certifierat trä (PEFC™ och FSC®C115450) från ansvarsfullt skogsbruk
- Trolldtekts affärsstrategi baseras på det internationella designkonceptet "Cradle to Cradle". Hela serien av Trolldtekt akustikplattor i naturträ och standardfärger är Cradle to Cradle-certifierad på guldnivå.
- Trolldtekt är sedan våren 2022 en del av den irländska byggkoncernen Kingspan Group, som är global leverantör av högeffektiva isolerings- och klimatskärmlosningar – med närvaro i över 80 länder.

MER INFORMATION

Tina Snedker Kristensen, hållbarhets- och kommunikationschef på Trolldtekt A/S

Tfn: +45 8747 8124 // E-post: tkr@trolldtekt.dk